

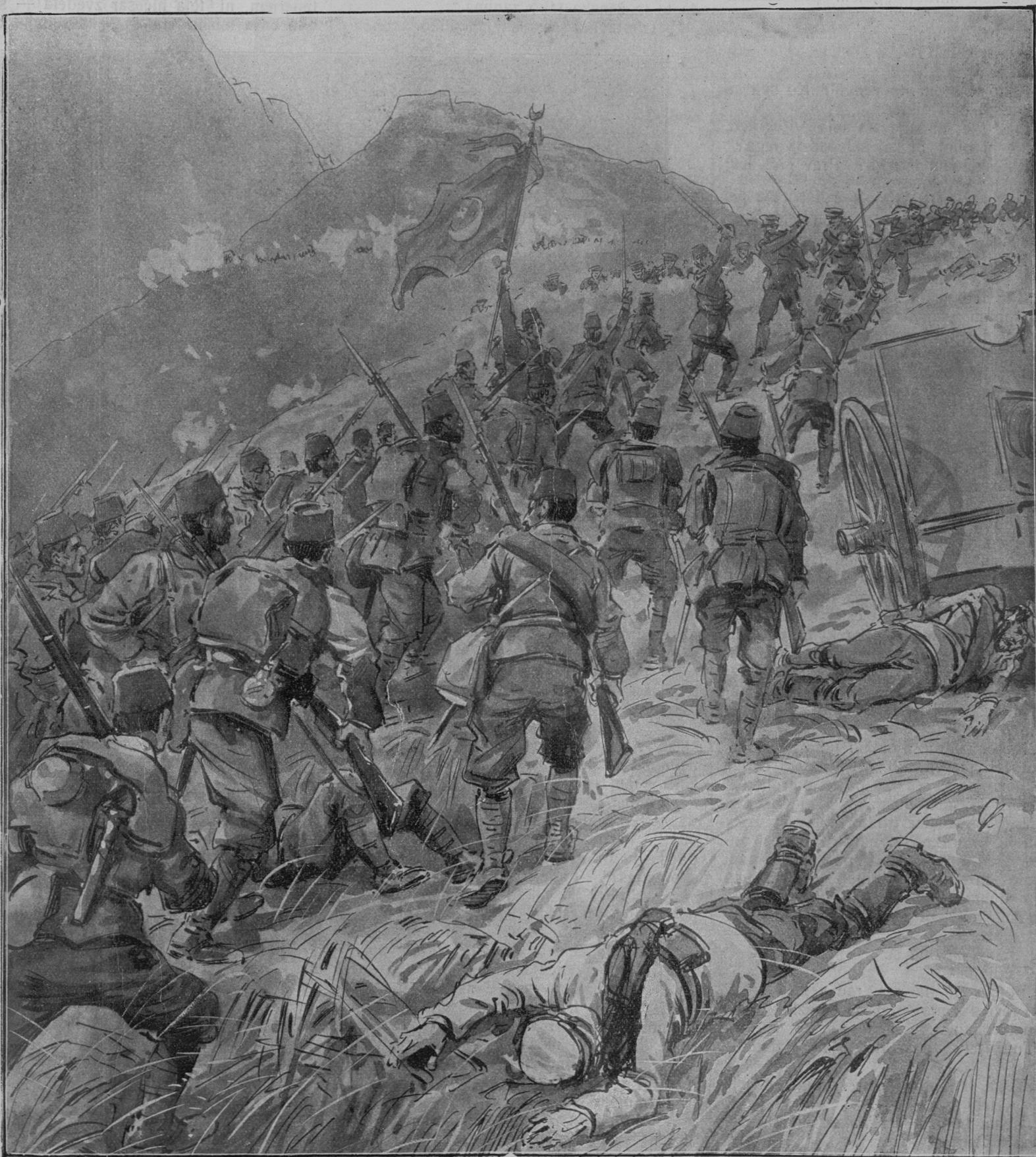
TEDENSKA SLIKE

Štev. 15.

V LJUBLJANI, v sredo 14. aprila 1915.

Leto II.

S turško-ruskega bojišča: Na kavkaški fronti so Rusi naskočili turške oddelke pri Iščanu blizu meje. Po 18 ur trajajočem boju so Turki vrgli Ruse preko meje.

G. W. Appleton :

14. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

„Saj sem jej že pravila, da je to poma,“ je opomnila moja sestra, ki je bila vsa obupana in nesrečna; „ampak saj mi ne verjame.“

„Ne,“ je trdila teta trdovratno dalje, „niti najmanj se ne motim. Zakaj pa je vama sinoči skrivaj ušla?“

Iz vsega njenega vedenja in iz tega, kako je naglašala poslednji stavek, sem mogel opaziti, da ima še nekaj na srcu; in zdelo se mi je najpametneje, da poizvem takoj vse. Zato sem se delal, kakor da jej hočem odgovoriti na njeno zadnje vprašanje.

„Kako morem to vedeti,“ sem odgovoril kolikor možno malomarno.

„Le skrivaj se še naprej pred menoj, le laži! Ali rečem ti, da ti ne bo to prav nič koristilo. Helena vsaj ne laže, in pravila mi je, da sta bila sinoči oba omamljena.“

„Če ti je Helena povedala,“ sem odgovoril docela mirno, „potem pač moram priznati, da je res.“

„In ona dama — takoimenovana gospodična Marcela Garcia, — je bila tudi zastrupljena?“

„Kako morem to vedeti? Ko sva se zbudila je ni bilo nikjer.“

„Da,“ je nadaljevala teta porogljivo, „nikjer je ni bilo. In kaj sklepaš iz tega?“

„Kaj sklepam iz tega? Prav nič! Kaj pa misliš ti?“

„Oh, kako sta naivna! Da je kaj takega mogoče! Mislim, da vama je juho zastrupila.“

„Ha, ha! Da nama je juho zastrupila! Ta šala pa res ni slaba!“

„Kaj, tebi je to šala?“

„Oprosti teta, ne morem si pomagati, ampak meni se zdi res imenitna šala. Sploh postaja stvar zanimiva. Prosim te, nadaljuj. Obetam ti, da te ne prekinem večkrat, kot bo to moja narava absolutno zahtevala.“

„Akademična izobrazba vsekakor ni izboljšala tvojega vedenja,“ je odvrnila s strupenim nasmehom. „Morda bi hotel biti tako ljubezniv, da sploh počakaš s svojim odgovorom tako dolgo, dokler nisem povedala vsega.“

„Dobro,“ sem odgovoril, „poizkusim torej, če bo mogoče.“

„Torej,“ je nadaljevala, „poudarjam še enkrat, da je zastrupila vajino juho, in sicer zato, da se je mogla neopažena izmuzniti. Da je za nekaj časa res izgubila spomin, temu sedaj ne oporekam več. Ko pa se jej je zopet povrnil in je spoznala, da je v oblasti tujih ljudi, — ki so jej vzeli denar in so se branili vrniti ga njenemu zakonskemu možu — kaj jej je preostajalo drugega...“

„Kakor zastrupiti najino juho, seveda,“ sem končal stavek, ko mi je zaradi beda-stega govorjenja res že pošlo potrpljenje. „Kako hitro vendar menjavaš svoje mnenje. Zadnjikrat si vendar trdila, da sva vzela pod streho morilko, ki naju požene s posteljami vred v zrak, sedaj pa smatraš naju s Heleno za največja lumpa, ki se hočeta polastiti denarja one dame?“

„Tega nikakor nisem trdila,“ je odvrnila razdražena.

„Ampak mislila si.“

„Tudi ne.“

„Potem bi pa res rad vedel, kaj si hotela reči s svojo prejšnjo opazko,“ sem dejal nejevoljen.

Tudi teta se je razburjala čim dalje bolj.

„Tega vendar ne moreš tajiti, da je denar pri tebi,“ je vzkripela.

„Čemu bi tajil? Nikakor ne! Seveda je denar pri meni.“

„Koliko?“

„Kakor te cenim in spoštujem, ti vendar ne morem odgovoriti na to vprašanje več, kakor da se tiče samo mene — nikogar drugega. Ne samo, da sem sprejel denar, nego sem ga na svet policije varno naložil, dokler ga dama ne zahteva nazaj. Nihče ne more vzeti niti vinarja tega denarja. To je moja zadnja beseda o tej stvari.“

Kakor je bilo videti, je napravila ta izjava na teto nekaj vtisa.

„Ali hočeš reči s tem,“ je vprašala čez nekaj časa malo manj strogo, „da si se sporazumel s policijo?“

„Seveda sem to storil,“ sem odgovoril mirno. „Razjasnil sem vso zadevo do najmanjših podrobnosti. Šef kriminalnega oddelka je bil danes dopoldne tukaj, prav v teje sobi.“

Molčala je za hip, menda zato, da bi razmišljala o pomenu svojih besed; toda takoj nato je nadaljevala zopet v svojem prejšnjem tonu:

„Rada bi pa vseeno vedela, kako to, da te ta ženska tako zanima.“

Obotavljal sem se nekoliko, končno

presenetilo. Toda prikival sem to iznena-denje, da ni teta opazila.

„Niti besedice vsega tega ne verjamem,“ sem trdil odločno, „in brez nepobitnih dokazov ne bom nikdar verjel. Sicer pa je videti, da si prav izvrstno poučena o razmerah mlade dame. Prosim te, odkod pa imaš vse te zanimive vesti?“

„O tem sem ti prav tako malo dolžna dajati odgovor, kakor ti meni o svoti denarja, ki ti ga je dala ona ženska... Sicer bi mi pa tako ne verjel, ker si že popolnoma gluhi in slepi za razloge, ki izvirajo iz zdravega razuma. Ponavljam samo še enkrat, da boš prav gotovo bridko obžaloval, ker se nisi menil za moje besede; ali takrat bo že prepozno, Edvard Williams.“

S temi besedami se je obrnila k vratom in je odšla.

Vsa začudena sva se spogledala s Heleno zaradi tega naglega in nepričakovanega odhoda. Potem sva postala jako resna ter sva si razsvetlila najin položaj od vseh mogočih strani. O Helenini zaroki z Mortimerjem ni teta ničesar zvedela — saj ni bilo časa misliti na to — a sedaj, ko je

Ana Bahr-Mildenburg (X), slavna operna pevka, umetnica svetovnega slovesa, soproga odličnega pisatelja Hermana Bahra, je ustanovila v Arnbergu pri Solnogradu bolnico za ranjene vojake, kjer jim požrtvovalno streže. Posebno za Slovence Fr. Hacina (X), ki je na vojni oglušil in onemel, skrbi kakor usmiljena mati.

pa sem sklenil, da je pač najbolje, ako jej povem vso resnico. Prej ali slej bi se to itak moralo zgoditi, a sedaj je bila prilika najugodnejša. Zato sem kar izbruhnil na vsa usta:

„Ker jo ljubim,“ — sem dejal ter jej pogledal ostro v oči — „in se nameravam poročiti z njo, kakor hitro bo to mogoče.“

„Torej vendarle! Prav kakor sem mislila! Ali je mogoče kaj takega?! Taka neumna zaslepljenost! Ali pa veš tudi, kakšne posledice bo imelo to, v kolikor se tiče mene?“

„Saj si mi vendar že povedala,“ sem odvrnil mirno, „in tudi jaz sem ti že izjavil, da me to prav malo briga. Ali se več ne spominjaš?“

„Norec!“ je siknila. „Ali se ti je res popolnoma zmešalo?“

„Prav dobro vem, kaj delam in sem si docela na jasnem, kakšne bodo posledice mojega ravnanja,“ sem jej odgovoril.

„Ne, tega ne veš — ne moreš vedeti. Ali je še kak tak človek na svetu!? Kako se moreš oženiti z žensko, ki je že poročena, ki že ima moža?“

„Saj ga nima!“

„Pa ga ima, to vem dobro. In sedaj je pri njem v hotelu „Cecil“ v Londonu.“

Da slišim že drugič omenjati hotel „Cecil“, in sicer od te strani, me je silno

nama popolnoma odtegnila svojo naklonjenost, je bilo tudi čisto vseeno. Razgovarjala sva se kake pol ure, ko je prišel iz Londona poseben sel ter je prinesel za „gospoda doktorja jako važno pismo“, kakor se je izrazil.

Spoznal sem takoj na ovitku Mortimerjevo pisavo. S tresočimi rokami sem odprl pismo in sem z največjo naglico preletel njegovo vsebino. Zazeblo me je do kosti, prebledel sem, lasje so se mi zaježili.

„Kaj pa je, Ted? Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?“ je kriknila Helena vsa prestrašena.

„Moj Bog, Helena!“ sem vzkliknil, „menda je pa vendarle res. Marcela je bila danes pri notarju in je zahtevala svoj denar nazaj.“

Ko sem se vsaj za silo pomiril, sem čital sestri pismo, ki se je glasilo takole:

„Ljubi stari Ted!“

Ker sem dobil pravkar jako presenetljivo obvestilo, a zaradi nujnega uradnega posla ne morem nocoj k vama, Ti pošiljam to pismo po posebnem slu. Prespi ga in pridi jutri zjutraj k meni. Moram Ti odkrito povedati, da sem jako začuden.

Pred kake pol ure me je namreč pozval najin notar iz Lincolns Inna, ki je nedavno uredil ono denarno zadevo, naj pridem, če le mogoče, takoj v njegovo pi-

sarno. Bil sem mnenja, da je poizkušal zopet kdo od tvrdke Jorkins in Joskins kaj stikati okrog, zato sem se napotil brez posebne naglice in popolnoma miren k notarju, posmehovaje se sam pri sebi Jorkinsom, ki so tako pridno, a brezuspešno na delu.

Toda, da se izrazim narkratko, v moje največje začudenje moram povedati, da je bila Marcela pred približno dvema urama tukaj in je prosila, naj se jej denar vrne.

Govoril sem sam s šefom, ki je eden najbistroumnejših odvetnikov v Londonu. Popisal mi je natančno Marcelo, — celo obleko, ki jo je nosila pri Tebi — vse se do najmanjše malenkosti popolnoma ujema, tako da ne morem prav nič več dvomiti o njeni identiteti. Pl. Eissen je bil pri njej, in pripoznala ga je za svojega moža; rekla je, da sta bila s Heleno jako ljubeznjiva ž njo in bi Vama rada Vajino izredno dobroto gmotno nagradila.

Razmerje do Eissena je bilo videti prav pristočno. Tekom pogovora jo je večkrat imenoval „Julija“, ne da bi bila ugovarjala ali bi se jej zdelo to kaj čudno.

To so gola dejstva, vsled katerih je postal naš položaj prav dvomljiv. Vkljub temu pa vendarle ne morem docela verjeti, da bi Vaju bila Marcela tako grdo varala. Na vsak način nisem prepričan o tem, dokler mi Marcela sama ne potrdi. Nekaj mi pravi, da ni vse tako kakor se zdi.

Bržčas dobiš jutri s pošto od notarja poziv, da se zglašiš pri njem; dama vsekakor tudi. Pridi torej prav zgodaj k meni in ne izgubi še popolnoma poguma. Tudi jaz upam, da se morda vendarle še vse obrne na dobro. Vedno Tvoj Charley.“

Če more sploh kaj omajati vero moža v žensko, potem je moglo storiti to takole pismo. Ozrl sem se v Heleno; njene oči so bile polne groze.

„Če bi ne bil Charley pisal, bi rekla, da je vse skupaj velika neumnost, tako

moje notranje žensko čustvo, ko vendar precej dobro poznam žensko naravo, pa vendar — pa vendar —“ je rekla Helena z glasom polnim žalosti in obupa.

(Dalje prihodnjič.)

njih, jih je iskal predvsem v Hacinovi sobi. Nikdar niso šle mimo sobe št. 53.

Brez zanimanja za zunanji svet, s strašnimi bolečinami, neboglen kakor otrok, je ležal tu še pred par meseci. Ničesar ni bilo mogoče storiti za njega, ni mu bilo

Naš vojak v strelskem jarku pričakuje bližajočo se sovražnikovo patroljo, Na levi lopata za kopanje jarkov.

Slovenski ranjenec Hacin in umetnica Bahrova-Mildenburgova.

(Po spisu gospe Ane Bahrove-Mildenburgove v „N. Fr. Pr.“)

Franc Hacin, gorenjski fant, je bil takoj početkom vojne zadet od granate, ki se je razpočila tik njega. Hacin je ležal potem gluho in skoraj popolnoma ohromel v solnograški bolnici. Ko je napisala gospa komorna pevka Ana Bahr-Mildenburgova svoj božični članek „Služiti, služiti“ ter pripovedovala o njem, se je obrnila na njega pozornost. Darila so prihajala prav obilno z vseh strani, zlasti od ljubljanskega župana. Ta ubogi, ljubi revež je sedaj zapustil Solnograd. Višji štabni zdravnik Haberer je

mogoče pomagati, ni ga bilo mogoče tolažiti, samo smrt so mu mogli želeli. Toda rana na nogi se je celila in bolečine v glavi, ki jih je s tresočimi se prsti skušal tolažiti, so očitno popuščale. Potem je ležal dan na dan nepremično, obrnjen v zid in je odprl oči samo, če se je kdo sklonil tik nad njega. Potem te je pogledal s pogledom, polnim topega obupa, skoraj odklanjajoče. „Kako se imate?“ so mu vpili zdravniki pri viziti v ušesa, toda on se ni ganil ali pa je brez razumevanja gledal ljudi, ki so stali okrog njegove postelje. Prišla je njegova mati, prišel je njegov brat, on pa ju je komaj pogledal, kakor da se sramuje svoje bede in je skril glavo v blazine.

Kakor iskro v pepelu je iskala gospa Bahrova v njegovi navidezno ugasli duši, in ko je opazila tu in tam vendar majhne, majčkene iskricke zavedanja, je začutila nekako sveto dolžnost, da dá tega težko zadetega zopet nazaj življenju in luči, da stori vse, da reši njegovo mladost pred strašno bedo. Po težkem trudu se ji je res posrečilo prodreti v to brezupno zakrknjenost, ga vzdramiti iz tope brezmiselnosti in vzeti iz njega tihi, strašni obup. Nepopisno žalostne oči so jo končno gledale z razumevanjem, pogosto in vedno bolj pogosto je čitala v njih tajno, nestrpno vprašanje in boječje upanje. In njene oči niso prenehale prositi in odgovarjati, so obljubovale in tolažile, njena volja se je z vso silo polastila njegove volje in ni odnehala in ga je prisilila, da je hotel živeti, da je začel upati in kljubovati usodi. Ko je morala potem na Dunaj in nekaj časa ni prišla v bolnico, ga je pri svojem povratku našla zopet brez zanimanja in apatičnega. Zdelo se je, da je

Pozvedovalna patrolja se vozi preko reke, da dožene, kje so sovražne predstraže.

pa res ne vem — —“ in žalostno je zmajala z glavo.

„Torej misliš res, da je bila Marcela?“ sem vprašal.

„Kaj naj mislim? Saj se mi zdi nemogoče, da bi me bilo moglo tako varati

prispel“ nekega dne sam, da ga odpelje v Inomost in ga je oddal tam na živčno kliniko profesorja Mayerja.

V sobi, v kateri je ležal v Solnogradu, se je polagoma osredotočilo vse delovanje blagih strežnic, in kdor je kaj želel od

zopet vse pozabil.

Med dvajset sobami svojega oddelka mu je blaga gospa izbrala najbolj svetlo in najbolj solnčno sobo. Tja ga je dala prenesti, tam naj bi iznova oživel, tam je našel tudi ljube tovariše. Govoriti pač ni

bilo mogoče z njim, ker je bil gluh in nem, vendar pa mu je bilo mogoče s sto malenkostmi dati razumeti, da ni neopažen in zapuščen. Očividno težko mu je bilo razumeti, gospa Bahr pa ni odnehala in ga je prisilila, da jo je naravnost pogledal. To

so mu prinesli, samo da bi se smehljaj! Najprej malega sv. Frančiška, ki so mu ga postavili na mizico poleg postelje. Potem mu je prinesla nadvojvodinja Toskanska, dobra, razumna žena, rožni venec in svetinjo z Materjo božjo. Kmalu je bilo okrog

zil in razveseljeval bolnega, ki ga je s svoje postelje pazljivo opazoval. In Gašperček je to vedel in vprizarjal v sobi pravi cirkus, da so se vsi od smeha držali za trebuhe in da se je tudi Hacin smejal. (Konec sledi).

Zajete ranjene Ruse peljejo z bojišča.

Ruski podčastnik izplačuje vojakom plačo.

so bili njuni prvi poskusi govoriti, — seveda brez besed. Kmalu je vedel, kaj ga je vprašala in ona je kmalu vedela, kaj je odgovarjal. Sčasom je prišla taka izrazitost v njegovo obličje, da je mogel kljub nemosti sporočiti prav komplicirane stvari, in ravno tako se je posrečilo njej sporazumeti z njim. Kmalu sta se nemo prav živahno razgovarjala.

Vendar ni mogla zdravnikov popolnoma prepričati in dostikrat so izrekli o tem ubogem, nebogljenem, ničesar slutečem človeku strašno sodbo: „Popolen bebec bo!“ Ona pa tega ni hotela verjeti. Vsak dan je imela svoje doživljanje z njim, dan na dan, uro za uro je opazovala, kako se počasi drami ta uboga, prestrašena duša in korak za korakom ga je videla prihajati iz tmine. Ni se dala premotiti, in z vso silo je vzdrževala, kar je bila enkrat dosegla. Po viziti se je pred vsem brigala za njega. Če je pristopila k njegovi postelji, je prav kmalu že vedel, kaj to pomeni in pomagal je, kolikor je pač mogel. Sklonila se je nad njega, on jo je objel z levo roko, — edino, kar je mogel gibati, — okrog vratu, in tako ga je nesla s pomočjo strežnika do naslonjača, ki ga je postavila k oknu. Prvo je bilo potem vedno, da se je z očmi ozrl v smeri, kjer stanuje gospa Bahrova. Povedala mu je bila to enkrat in on si je dobro zapomnil. Če je bilo zunaj prav jasno in je sijalo solnce, se je dostikrat zgodilo, da se je nepremično in neskončno žalosten in željno oziral skozi okno. Brez posla ni smel biti. Prvi čas mu je gospa prinašala popolnoma primitivne barvaste kamne ter mu pokazala, kako je mogoče z njimi napraviti podobe. Kmalu je razumel in s polotrpimi prsti levice je začel sestavljati kocke. Tovarishi so mu pomagali in ga spodbujali ter so bili srečni, če je tudi neopazovan nadaljeval svoje delo. Kako ljubeznivi so bili ti ljudje s Slovencem! Vsak na svoj način se je bavil z njim in vsak je bil ponosen, če mu je mogel izvabiti smehljaj. Kaj vse

njega kakor o Božiču. Bile so tu podobe, cvetlice, skodelice z imenom „Franc“, tobakire, majhne igre, jabolka, oranže, pomočnica Frida Jung mu je bila prinesla celo uro s svetličkami in s cesarjema na pokrovu. Pri vsem, kar je dobil, je pokazal vedno najprej s prsti na svoje prsi ter je pogledal vprašujoče in začuden.

Če je bil potem prepričan, da so darila res njegova, je bil ves srečen in hvaležen in levice je nesigurno stegal proti roki darovalca. Mehko in nežno je prijemal cvetlice, jih božal in otipaval. Tudi elektrizirala ga je gospa Bahrova. To mu je bilo prav všeč in vedno je hotel imeti še močnejši tok. Vsi tovariši so radevolje pomagali, da se je razvedril. Posebno eden je spravil njega in nas vse vedno v smeh. Imenovali smo ga Gašperčka, Karel Rieder mu je bilo ime, z rokama in nogama je opletal, kakor da niso prirasle, v svojih copatah je drsal okrog kakor suha veja, obraz je imel kakor pajac, nos zavihan, usta navzgor obrnjena. Bil je Tirolec, in kadar je govoril te je bolel goltanec, tako je prežvekaval in goltal

se ne spodobi, da bi človek prepeval, — je pomislila trpko in stopala z drobnimi koraki hitreje proti logu. A kljub temu jo je sladko navdajalo ob misli:

„Kako bo striček vesel, ko ga presemetim! Gotovo še ne ve, da cveto že zvončki. Hej, najlepših mu jih prinesem, največjih, najbolj razcvelih... Zvončki, zvončki!“

Skokoma je stekla v log; kmalu so jo pozdravile prve vrbe, jelše in smreke. Noge so se ji udirale na mehkem mahu, ki je bil večidel povsod prerastel mlado trato. Snega ni bilo tukaj skoraj nikjer več; samo po globelih loga je kopnelo nekaj belih zaplat. Nedaleč pa — je bingljaj in dihal vrtec belih, visokih zvončkov. Zorica je nehote vzkliknila in planila z razprostrtima rokama k živemu vrtcu; sklonila se je, njena mehka dlan je gladila bele, bingljajoče cvetove zvončkov.

Vsi lepi so bili, in tako živi, živi, in tako smeljajoči kakor Zoričina lica... Zorica je pozabila, da je vojska, vriskala in prepevala je in trgala je zvončke, polagala si jih je v naročje. Po drevesih so žvrgo-

Zajeti Rusi z zaplenjenimi strojnimi puškami v Karpatih.

besede. Bil je hlapec na neki kmetiji. Okreval je bil po strelu in za grižo. Kako se je trudil ta navadni, neizobraženi in vendar tako srčno dobri človek za Hacin, kako dobro je razumel v svoji srčni priprostosti, kar se mi je zdelo potrebno in kako je pa-

leli ščinkovci in strnadi, taščice so gostolele po grmovjih, na visoki, bolj oddaljeni smreki je žvižgal črni, zlatokljuni kos...

Medtem je stric Jakob že dospel na holm. A danes ne sam. Z njim je prišel tudi njegov veseli brat Martinek, ki je pri-

Zvonimir Kosem:

Zvončki.

(Konec.)

Zorica je dospela v dolino in je krenila s steze po travniku proti logu, ki se je skrival za Jagnjenico. Naenkrat je nehala vriskati. „Vojska!“ — Ta beseda, ki so jo z grozo izgovarjali mati in oče in vsi, se ji je z ostrimi kremplji zasadila v mlado srce. Vojska! Zorica se je domislila, da ni zdaj čas vriskanja, četudi se bliža že pomlad. Žalostna pomlad, če

nesel s seboj iz Jagnjenice bokal najboljšega šentjanževca. Strica sta stopila v hišo, v izbo, pozdravila in sedla za mizo. Oče je pletel za pečjo košare in košarice, mati je hitela v kuhinji okoli ognjišča, Zoričina najstarejša, devetnajstletna sestra Pavla pa se je zibala v polnih bokih po izbi in brisala s cunjjo prah z mize in klopi.

„No, prav je, da si pripeljal enkrat tudi Martinka s seboj!“ je takoj rekel oče stricu Jakobu.

„In da je Martinek pricital s seboj kar cel bokal šentjanževca — to, to!“ je pripomnil hohotaje stric Martinek in si vihal svoje košate brke. — „Stari, pusti svoje košare lepo pri miru in pojdi sem za mizo! Srknili ga bomo malo! — Hej, Pavla! Kozarce na mizo in mater poklič!“

Kmalu so bili vsi z brani v sobi; tudi hlapec Matija, ki se ga je držala še rezanica na telovniku in na hlačah in gnoj na visokih obudih škornjev, se je prizibal iz hleva v hišo. Pokušali so za mizo šentjanževca. Stric Martinek je povedal, da je kupil Medvedov oče krčmar prejšnji dan cel sod te izvrstne, žlahtne kapljice.

Pogovor se je pričel sukati o vojski; stric Jakob je imel glavno besedo in stric Martinek je utihnil s svojim smejočim se glasom. Mati je zrla z resnim, tihim pogledom na obadva brata, in poteze okrog usten so se ji natezale v trpek smehljaj:

„Kako nič si nista podobna... kakor da nista brata! In ni čudno! Martinek ne pozna sveta, misli, da je povsod tako lepo in veselo kakor v tej naši jagnjeniški dolini; Jakob pa je že nekaj videl in poskusil, zato je tako zamišljen!“

Še ko je govoril stric Jakob resno o vojski in o svojih doživljajih, ni izgubil stric Martinek niti za trenotek svoje židane volje.

Dva nemška črnovojnika nosita ranjenega tovariša z bojišča preko močvirnih tal blizu reke Aisne.

„Še dva tedna bom imel dopust,“ je pripovedoval stric Jakob z zateglim glasom. „Roko imam že popolnoma zdravo. Nazaj pojdem v mesto, in potem, kaj bo z menoj nadalje, še sam ne vem. Mogoče, da odrinem spet nazaj na bojišče.“

„Dobro, da nisi oženjen, da si ostal samec,“ — mu je segla mati v besedo. „Zdaj bi ne imela tvoja družina nič dobrega. Sam jok in stok... Jaz sem vesela, da mojemu možu ni bilo treba iti...“

Oče, ki je bil zopet zlezal nazaj za peč h košaram, je ugovarjal: „Tudi jaz bi šel, če bi bilo treba. Ali kdaj bo konec, Jakob? Ali kaj veš?“

In vsi so zavzdihnil in umolknili.

O prejšnji veselosti, ki sta jo prinesla strica v hišo, ni bilo zdaj nobenega sledu več. Razen strica Martinka so postali redkobesedni in zamišljeni vsi. In bokal na mizi je bil prazen.

Strica sta bila pripravljena oditi, ko so se vrata naenkrat odprla in je vstopila

v izbo vsa zasopla Zorica, v naročju vse polno belih zvončkov.

„Ah, Zorica, nate sem pa popolnoma rozabil danes!“ se je spomnil stric Jakob.

„Zato pa jaz ne na vas, striček!“

Pohitela je k njemu.

„Tukaj... zvončkov sem vam prinesla!“

Strica Martinka je komaj opazila. Zdaj je občutila, da ima strica Jakoba veliko rajša: tako lepo mu je pristojala zelenkastosiva vojaška obleka; skoraj vse zvončke je dala le samo njemu. Stric Jakob si je posadil Zorico na kolena in jo pobožal po licih in po laseh.

„Saj res, zvončki... pomlad... kmalu bo pomlad...“ je dejal zamišljen. „Jaz sem dočkal ta lepi čas. A vendar mi postaja hudo pri srcu... Koliko jih je, ki so dali na bojišču svoje življenje in ne

bodo videli več te pomladi!.. V bojni vrsti sem bil z njimi, ki so govorili o domu, o materah in očetih, o otrocih in ženah in zaročenkah in — o pomladi. Govorili so in želeli, srce jim je koprnelo in krvavelo od hrepenenja; a padli so in umrli. Pomlad jih ni pričakala in oni niso pričakali nje!“

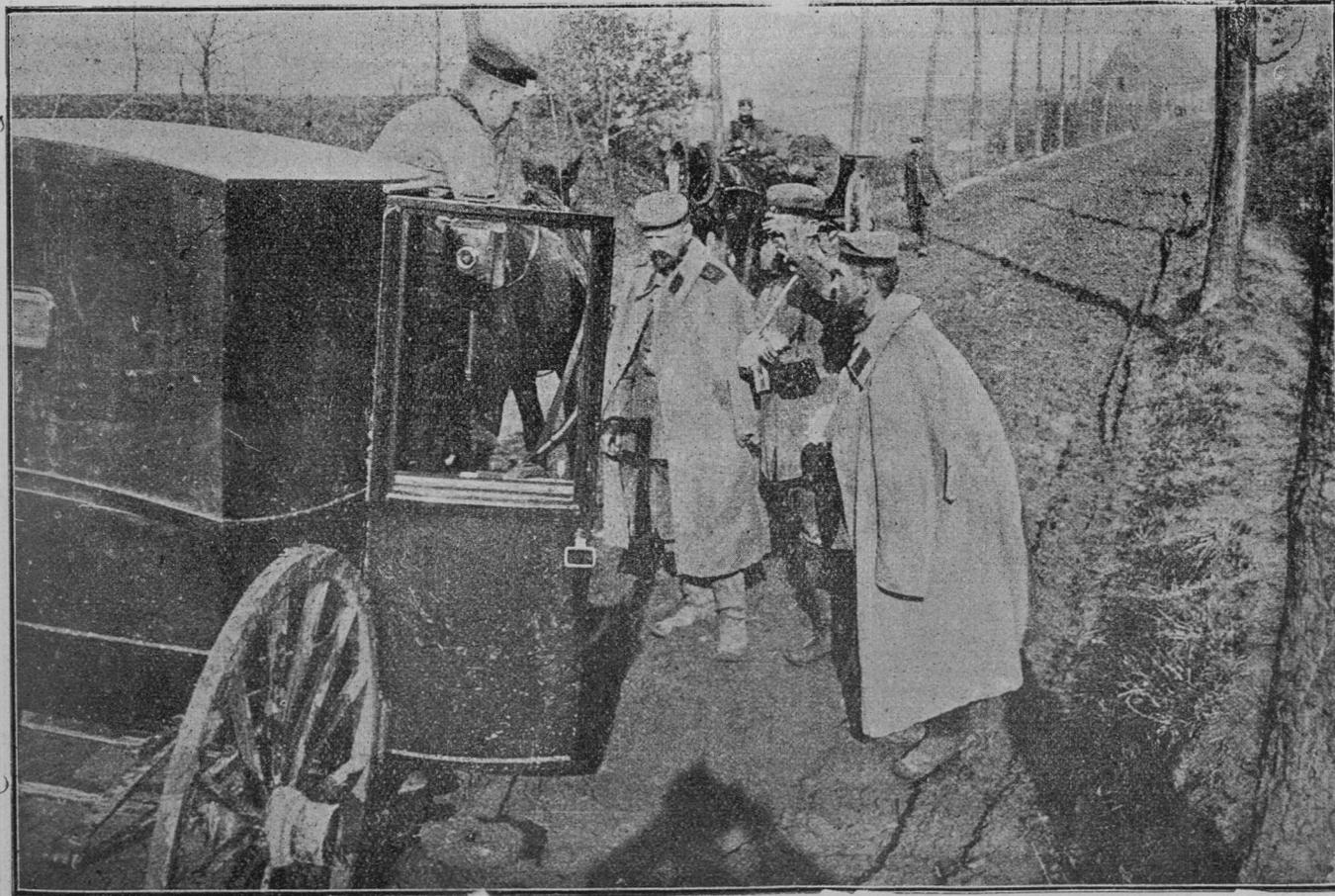
Pomolčal je, mehko posadil Zorico na tla in odšel;

Sibirija.

Dan na dan čitamo ime Sibirija, zato nam postaja vedno bolj znana. Svoj čas je ime Sibirija pomenilo nekaj strašnega, danes pa se v vse svetovne jezike prevaja veliko delo Nansenovo pod imenom: „Sibirija, zemlja bodočnosti.“*) Prej smo mislili, da je v Sibiriji sam mraz in led, v katerem zmrzujejo nesrečni ruski politični zločinci, zdaj pa vemo iz pisem naših vojakov, da žive tudi v Sibiriji navadni ljudje in da je življenje skoraj kakor pri nas.

Seveda so sibirski kraji zelo različni; dele se na tri dele: na severu so t. zv. tundre t. j. pustinje z mahom porastene. Tam je hud mraz in je v teh krajih le malo življenja. Južno od tunder se začno velikanski gozdi, ki se vlečejo čez vso Sibirijo; imenujejo se „tajge“. Življenje v teh lesovih ni prijetno: poleti jih napolnijo množice muh in komarjev, pozimi pa je v njih mraz. Zato pa so ti gozdi bogati: poleti kopljejo v njih strugah zlato, pozimi pa love divjačino. Južno od tajg so stepe, ki segajo daleč na jug; te stepe so zelo rodo-

*) Iz Nansenove knjige priobčimo nekaj odlomkov o Sibiriji, da zvedo naši čitatelji, kakšno je življenje ondi, kjer je danes tudi nekaj slovenskih vojaških ujetnikov.

Rekvirirane kočije pobirajo po cestah ranjene nemške vojake, prihajajoče s francoskega bojišča.

Turški del mesta Niša, kjer je danes sedež srbskega dvora, vladnih uradov in poveljništva. Turške hiše so napol lesene; v ozadju minaret mohamedanske mošeje.

vitne, seveda niso vse obdelane. Južno mejo Sibirije obrob-
ljajo gore, ki so bo-
gate raznih rud: zla-
ta, srebra, svinca,
železa itd. Iz teh gor
izvirajo reke, ki te-
čejo večinoma na
sever, v ledeno morje.
Te reke so zelo bo-
gate rib.

Sibirija je doslej
slabo naseljena, (nad
10 mil. ljudij). Poleg
Rusov žive tam razni
domači narodi, ki jih
mi komaj po imenu
poznamo: na primer
Ostjaki, Tunguši, Ja-
kuti, Burjati, Čukči,
Giljaki.

Lov, poljedelstvo
in ribištvo je glavno
delo teh ljudi. Odkar
je izpeljana sibirski
železnica, zelo hitro
rastejo mesta, ki so
središče trgovine.

To nam kažejo sledeče
številk:

	Prebivalcev 1. 1897.	1. 1909.
Novonikolajevsk	8.000	70.000
Tomsk	52.000	107.000
Irkutsk	51.000	114.000
Omsk	37.000	128.000
Vladivostok	29.000	120.000
Blagovješčensk	33.000	77.000
Krasnojarsk	27.000	62.000
Nikolsk	9.000	52.000
Tobolsk	20.000	38.000
Barnaul	29.000	45.000
Čita	11.000	73.000
Semipalatinsk	26.000	39.000
Tjumen	29.000	51.000
Habarovsk	15.000	50.000

Mesta rastejo skoraj tako,
kakor ameriška mesta. Zato pra-
vijo, da bo tu Amerika bodoč-
nosti. Bogastvo te dežele je ve-
liko, nje zakladi so neizčrpni.
Tu se bo nekoč bojeval odločilni
boj med rumenim in belim ple-
menom.

Sibirijo je odkril kozak Jermak za
časa carja Ivana Groznega (1532—1585).
Naseljevali so se Rusi v njej le počasi;
zato so tja pošiljali kaznence. Sedaj po-
šiljajo tja ujetnike. Ni dvoma, da se bo
po svetovni vojni v Sibiriji razvilo novo
življenje, ki bo ustvarilo v Sibiriji nov
kulturn svet.

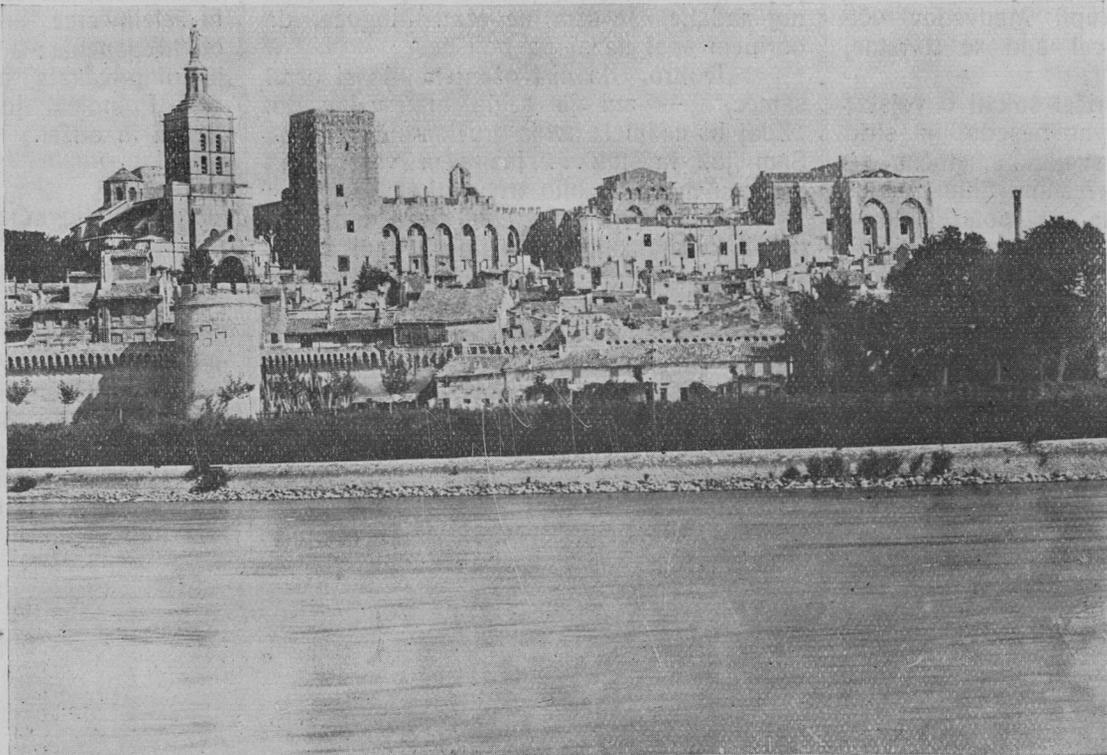
Šolska ladja „Beethoven“.

Zaradi vedno naraščajočega preko-
morskega prometa se je izkazala potreba
po številnejšem, dobro izvežbanem oficir-
skem materijalu. Da bi se tedaj omogo-
čil vstop v mornariško službo tudi ab-
solventom srednjih šol brez obiska obli-
gatoričnih navtičnih šol, so sklenili mor-
narski krogi v sporazumu z vlado, da
vvedejo po vzgledu drugih držav tako-
zvano šolsko ladjo.

Kmalu se je sestavil odbor za usta-
novitev šolske ladje (comitato nave se-
cola v Trstu), ki je kupil norveško ladjo
„Beethoven“, na kateri bi se izvežbali
kadetje praktično po enoletni vožnji
okoli sveta.

„Beethoven“ je bil zgrajen od firme
Gangemoth & Greenah Dochyard Co. v
Greenwichu na Ham-
burški račun. Prešel
pa je kmalu v nor-
veško posest. Ladja
je bila jeklena in je
imela 4 jambore, ta-
kozvana „barkanti-
na“. Pač pa je bilo
grajano v mornari-
ških krogih, da ni
imela auksilijarnega
stroja.

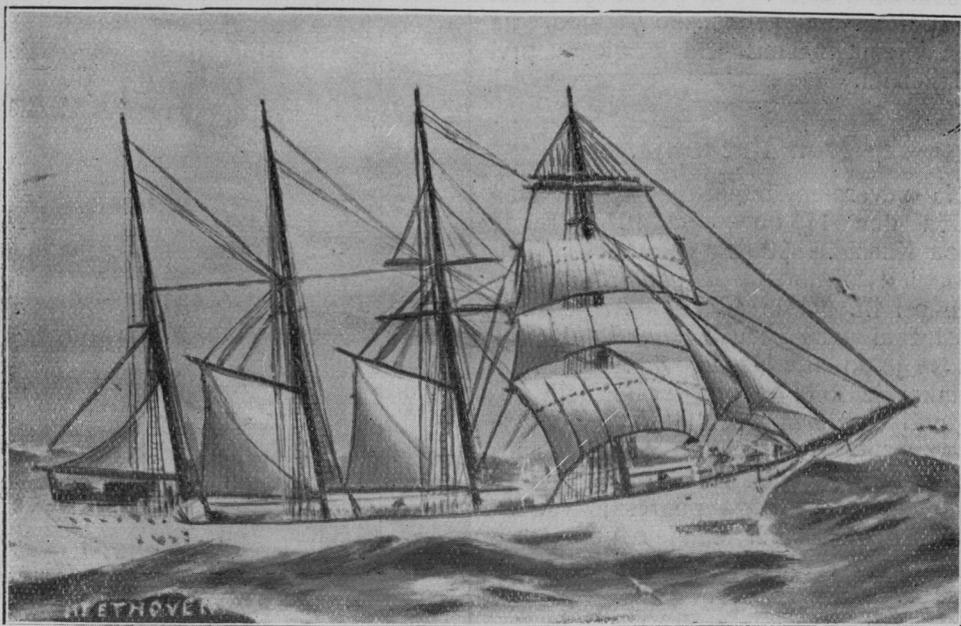
Jeseni leta 1913.
se je odpeljala ladja
iz Genove, kjer je
bila kupljena — v
Kadiks. Tam jo je
čakalo že 9 kadetov.
Naložila je tamkaj
še soli ter je odplula
v Montevideo v Južno
Ameriko. Med tem
se je bilo oglasilo še
10 kadetov, po večini
abiturijentov srednjih
šol. Ti so bili vkr-
cani na parnik S.
Francesco, ki je imel
isto pot. V Montevi-
deo so prestopili ka-

Dünkirchen, katerega obmetavajo Zeppelinovci z bombami.

Rdeči križ na Srbskem: Postelje za ranjence pred odpravo v bolnice.

Šolska ladja „Beethoven“, ki se je potopila meseca maja 1914 ob južnoameriški obali.

detje vsi na jadrenico „Beethoven“. Bilo jih je zdaj 19 in sicer 9 Italjanov, 6 Nemcev in 4 Jugoslovani.

Stala je ladja samo tako dolgo v Montevidu, da je izkrcala sol ter naložila balast, — vodo in zemlje. Potem je razpela svoja jadra ter odplula proti New-Castlu v Avstralijo, kamor je dospela dne 1. febr. 1914. Tukaj je imela naložiti premog ter ga odpeljati v Valparaiso v Chile. Od tam se je imela vrniti, natovorjena s salpetrom, v domovino.

Bili so pa v New-Castlu veliki premogarski štrajki, zato niso mogli spraviti pravočasno preмога na krov. Zamudila se je tedaj ladja cela dva meseca. Šele 29. marca 1914 je bila spet pripravljena na pot. Razpela je jadra in privila mačka — zadnjikrat.

Od tiste dobe ni več sledu o lepi jadnici. Bili so baje začetkom maja hudi viharji ob južnoameriški obali, kojih žrtva je najbrže postala nesrečna ladja. Po preteku 250 dni je izjavil Lloydov register v Londonu ladjo „Beethoven“ za izgubljeno.

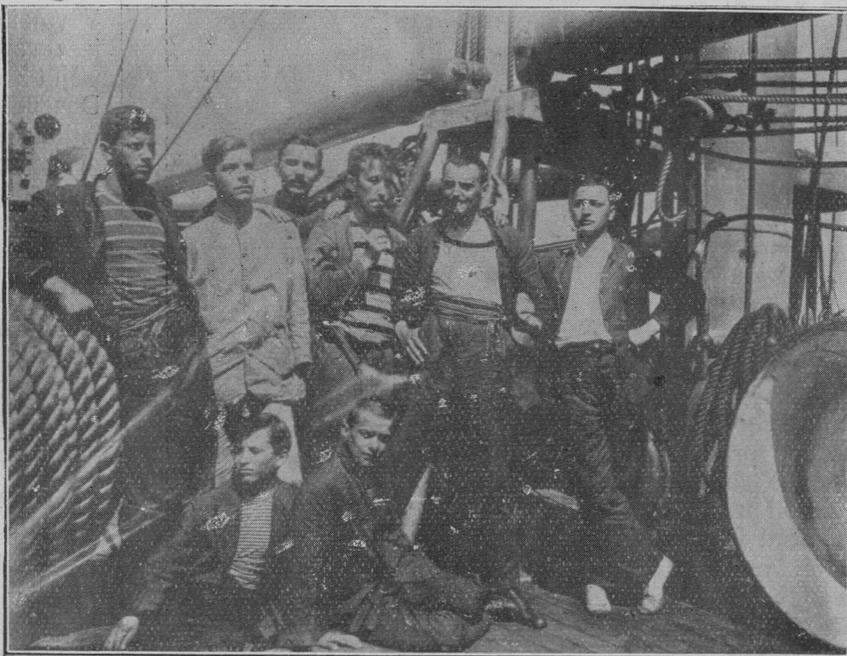
Izgubljena seveda je vsa posadka, ker se do danes, po preteku enega leta, odkar je zapustila New-Castelsko pristanišče, še ni oglasil nihče.

Bili so vkrcani na ladji: Kapitan Oršulek (Polak) s svojo mlado ženo, nadalje trije častniki, prvi Italjan, drugi Nemec, a tretji izredno nadarjen Hrvat iz Dalmacije; potem 19 kadetov in 20 mož posadke, po večini Grki.

Med jugoslovanskimi kadeti nahajal se je tudi Slovenec — tehnik Milan Dolinar.

Rojen je bil 25. jun. 1891. v Veliki dolini v kostanjeviškem okraju, v tistem romantičnem skrajnem kotičku naše lepe domovine, kjer se pozdravljajo preko Save in Sotle tri kronovine: Kranjska, Štajerska in Hrvatska. Tam, v vaški samoti so mu potekla prva otroška leta. Po dovršenih realčnih študijah je odšel na praško tehniko; vendar je ostal tam samo eno leto. Že prihodnje leto ga je neslo na Dunaj. Tu se je seznanil z žurnalističnimi krogi ter se je nameraval posvetiti popolnoma žurnalistiki, ker je njegovemu prožnemu duhu obetala več, nego tehnika. Ali tudi ta pot je bila

težavna in trnjeva. Prisiljen po neugodnih gmotnih razmerah, je sprejel za silo službo v statističnem uradu, ki je takrat — koncem 1911 — izgotavljal dela o zadnjem

Moštvo šolske ladje „Beethoven“ (× gosp. Milan Dolinar).

ljudskem štetju. Toda spomladi 1912 je nenadno zbolel, popustil vse ter prišel domov v Veliko dolino. Pečal se je tu s fotografiranjem in s perorisanjem. Spoznavši

svoj nenavadni risarski talent, je sklenil iti na grafologični poizkusni zavod na Dunaj, da se izvežba v reprodukcijski tehniki. Toda tudi ta projekt je padel v vodo zaradi denarnega vprašanja.

Kar dobi nenadno razglednico iz Šanghaja od prijatelja, ki je služil kot kadet na neki Lloydovi ladji. Zdaj je dozorel njegov sklep: tudi on se posveti pomorskemu življenju. Kmalu je sklenil pogodbo z Avstro-Amerikano in 6. septembra 1913 je odplul na S. Francesku iz Trsta proti Buenos Aires.

Z zanosom je pisal takrat domov: „Naredil bom pot okoli zemlje — izpolnile se mi bodo starodavne sanje iz mladih šolskih let.“

Toda kruto, neizprosno morje je prekinilo njegov načrt kar nepričakovano. V hladnih valovih Tihega oceana je našel svoj prezgodnji grob in svoje toliko ljubljene slovenske domovine ne bo videl nikdar več.

† Ignac Grandovec.

Ignac Grandovec je bil rojen 1. 1888. na Ponikvah pri Trebnjem. Gimnazijo je dovršil v Novem mestu ter ravno absolviral pravo na univerzi v Gradcu. Vse njegovo življenje je bila težka borba za vsakdanji košček kruha, a pri svoji skromnosti je zmagoval. Marljiv pri svojih študijah, je gledal, da koristi kjer more svojemu narodu. Bil je vnet narodni delavec pri C. M. D., večleten vaditelj „Sokola“ v Trebnjem ter je sodeloval pri drugih narodno-naprednih društvih. V družbi je bil splošno priljubljen, od prijateljev visoko cenjen. Ko je pa ravno prišel do tega, da bi začel uživati sadove svoje marljivosti, je storil častno smrt na polju slave! Bodi mu lahka zemljica daljna, saj je slovanska!

† Miha Puncer.

Miha Puncer, dne 26. avgusta 1891. v Podgorju pri Letušu (Štaj.) rojeni kmetijski sin, je odrinil kot nadomestni rezervnik k domobr. pešpolku št. 26 v Celju. Kmalu je odšel na severno bojišče ter stal do 5. januarja t. l. v vrstah svojih junaških tovarišev ter se ž njimi vred hrabro boril za domovino. Ta dan pa

Naši častniki (× abs. jurist Ign. Grandovec, ki je padel na severnem bojišču.)

† Miha Puncer,
iz Podgorja pri Letušu (Štajersko), padel na
severnem bojišču.

ga je zadela sovražna krogla v glavo ter mu je šla pod desnim očesom noter, pod desnim ušesom pa ven in mu zdrobila čeljust. Odposlali so ga najprej v vojaško bolnišnico v Pr. Šleziji, od tam pa v c. in kr. garniz. bolnišnico št. 1 na Dunaj, kjer so ga hoteli zdravniki operirati. Operacije ni preстал, in 9. marca t. l. je prenehalo biti njegovo hrabro srce v veliko žalost njegovih domačih, katerim stoji še en sin, Ivan, v boju pri avstrij. motorno-baterijskem oddelku v Vzhodnji Prusiji.

† Mihael Kozinc.

Na severnem bojišču je padel dne 18. februarja 1915 Mihael Kozinc, trgovski sotrudenik tvrdke Gatsch v Kostanjevici. Bil je pozvan kot črnovojnik v vojaško službo, štar šele 19 let. Kot Štajerec je služil pri 87. pešpolku. Pokojni Miha, kakor so ga kratkoma nazivali vsi znanci, je bil izredno plemenita in idealna duša. Rad je zahajal v veselo družbo, kjer je bil radi svojega naravnega humorja in vedno se smejočega veselega obraza splošno priljubljen. Kamor je prišel naš Miha, tja je posijalo solnce radosti, tja je prišlo tudi veselje in smeh. Nad vse pa je ljubil svoj narod. — Sodeloval je pri vseh narodnih društvih, bil je Sokol z dušo in telesom. Sokol je bil njegov ideal, izvežbati se za tekmovalca, je bil njegov cilj. Kake načrte si je slikal za bodočnost, ko se bo udele-

† Mihael Kozinc,
iz Kostanjevice, padel na severnem bojišču.

ževal sokolskih zletov! In poletel je Sokol mladi, poletel na velikansko tekmo, na tekmo življenja in smrti. Bil je njegov prvi in zadnji izlet.

† Ivan Prekonja.

Na severnem bojišču je padel Ivan Drekonja dne 17. novembra 1914. Bil je rojen na Kneži l. 1890., fara Podmelec, Tolminsko, kot si ubogih staršev. Služil je v Beljaku pri III. gorski stotnji baterije št. 2. Po dosluženju vojaški službi je prišel domov. Potem se je podal v Nemčijo k rudokopom. Od tamkaj je bil ob prvi mobilizaciji poklican pod orožje in odšel je na vojno, ne da bi se vrnil. Bil je blag mladenič mirnega značaja, zaveden rodoljub in vnet za narodno stvar, tako ga pogrešajo vsi sosede. Njegovi znanci žalujejo po njem z vso družino. Bodi mu zemljica lahka! N. v m. p.!

† Ivan Uplaznik.

V bitki na severnem bojišču je bil težko ranjen na noge meseca februarja

† Ivan Prekonja (X),
roj. na Kneži, fara Podmelec, Tolminsko, padel
na severnem bojišču.

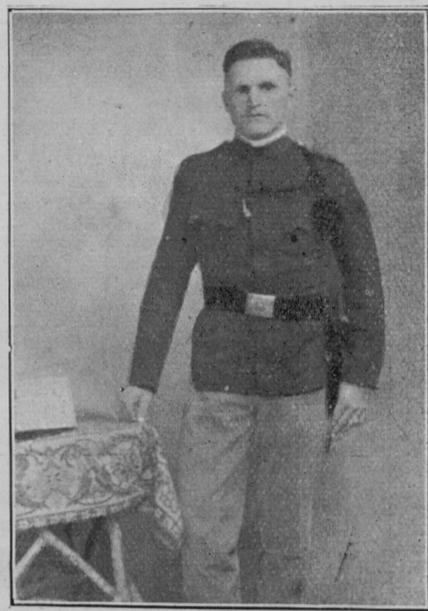
dobrega posestnika sin Ivan Uplaznik iz Sv. Magdalene, občine Št. Pavel pri Preboldu v Savinski dolini. Služil je pri 87. pešpolku. Ob času mobilizacije je pohitel k svojemu polku, s katerim je potem odrinil na severno bojišče. Od začetka vojne do sredi meseca februarja se je hrabro bojeval v večkratnih bitkah na severnem bojišču za svojo domovino, dokler ni bil tako težko ranjen na nogi, da ni mogel več hoditi. Težko ranjenega so pripeljali v bolnico v Bardijov (Bartfa) na Slovaško-Ogrsko, kjer je že dan nato, dne 20. februarja izdihnil svojo blago dušo. Ivan je bil jako nadarjen in povsod spoštovan mladenič, starši njegovi pa izgube enega najboljših sinov. Naj mu bode tuja zemljica lahka!

† Jože Tisel.

Med padlimi na severnem bojišču je tudi mladenič Jože Tisel, doma iz Mange pri Planini. Rojen je bil v Dobropoljah na

Steckenpferd-lilijinomlečno milo

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 1 K povsod.

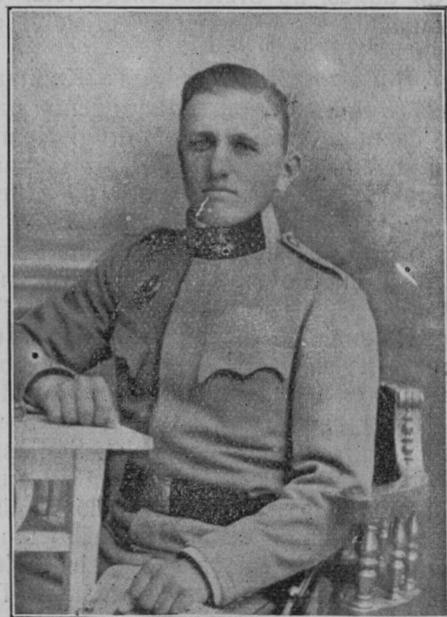

† Ivan Uplaznik,
od Sv. Magdalene pri St. Pavlu pri Preboldu, težko
ranjen na severnem bojišču in umrl v bolnici.

Kranjskem dne 25. marca l. 1890. Pozneje so se njegovi starši preselili na Planino na Štajerskem. Pokojni Jožef je bil vesten in vzgleden mladenič. Bil je vnet član društva v Št. Vidu pri Planini ter obče priljubljen. V vojake so ga vzeli l. 1911. V vojski si je z vzglednim vedenjem pridobil ugled pri višjih častnikih in postal kmalu podčastnik. Dosegel je šaržo četovodje pri lovskem bataljonu št. 7. Dne 8. sept. 1914 je bil zadet v srce od sovražne krogle pri Grodku. Naj počiva v miru v gališki zemlji!

Alojzij Štravs in † Jožef Jezeršek.

Doma sta iz Stare Oselice nad Škofjoklo; služila sta pri lovskem bataljonu št. 7. Alojzija Štravs (levega) pogrešajo že od 4. oktobra 1914. Jožef Jezeršek (desni) je bil težko ranjen 8. septembra. Dva meseca se je zdravil v bolnici na Ogrskem in doma tri tedne na dopustu. Ko je odhajal zopet na bojišče, je rekel: „Zdaj gremo, oj, zdaj gremo, nazaj še pridemo.“ Ravno pred novim letom je zopet prišel na severno bojišče. Od tam je še večkrat pisal svoji materi, da je zdrav in da se mu dobro godi. Zadnje pismo pa je pisal 19. marca. Ponoči od 19. na 20. marca je bil smrtno ranjen v trebuh in je kmalu nato umrl, ravno na svoj god, ko je dopolnil 25. leto. Pogrešani Alojzij Štravs pa, upamo, se še oglasi. Ako ga ni več med živimi, naj mu bo lahka

† Jože Tisel,
iz Mange pri Planini, rojen v Dobropoljah na
Kranjskem padel na severnem bojišču.

tuja zemlja, in vrlima junakoma bodi časten spomin!

† Ludvik Šrol,

doma iz Male Nedelje na Štajerskem, je služil pri 3. oddelku strojnih pušk 87. pešpolka. Udeležil se je bitke pri Lvovu avgusta meseca 1914 in potem se ni več oglasil. Vse kaže, da je našel junaško smrt. Poizvedovanja po njem so bila brezuspešna. Bil je splošno priljubljen član kmetijskega bralnega društva ter tamburaškega zbora. Bodi vzornemu mladeniču-junaku lahka tuja zemlja gališka in časten spomin!

† Jože Brcar.

Jože Brcar, črnovojnik, je umrl dne 28. febr. 1915 v svöjem 34. letu v bolnici v Sarajevu. Huda zima mu je naklonila bolezen, za katero je moral umreti. Udeležil se je vseh vojnih operacij na jugu. Bil je posestnik, priden in dober gospodar v vasi Kamnje, občine Št. Rupert. Zapustil je šest malih otročičev. Bodi mu zemljica lahka!

Minoli teden.

Boji v Karpatih pridobivajo še nadalje na obsežnosti in ljutosti. Poročevalci trdijo, da je dosegla vojna šele v sedanjih bojih v Karpatih svoj vrhunec. Iz vojnega poročevalnega stana javljajo: Sredi meseca marca je stopila v novo fazo velika, sedaj že od 25. januarja trajajoča karpatska bitka in sicer vsled navala mogočnih ruskih mas preko karpatskega pogorja. Tako v nižini Dukle, kakor tudi v prostoru med prelazoma Lupkow in Uzsok so izvršili Rusi napade. Pri tem so neprestano nadomeščali svoje grozovite bojne izgube z nadomestnimi formacijami, ki so jih imeli zadaj pripravljene, v zadnjem času pa so pritegnili v orjaško borbo tudi obkoljevalno armado, ki je postala prosta pred Przemyslom. Napadom, ki so jih Rusi na vsej fronti pričeli, ne oziraje se na človeški material, so bili naravno usojeni posamni uspehi. Vendar pa srditi, sedaj že 4 tedne trajajoči boj nikakor ni dosegel tega uspeha, da bi mogli Rusi osvojiti one pozicije, iz katerih so jih vkljub najsrđitejšemu odporu in neugodnosti nenormalno ostre zime prepodili naši, koncem januarja započeti napadi. Od prelaza Uzsok nadalje je vzhodni del karpatskega pogorja v naši posesti. Tudi zapadno od gorskega prelaza Uzsok se nahajajo naše čete v junaškem odporu na prvih tostranskih grebenih in vrhovih. V dolini reke Laborce in na ozemlju Dukelske nižine se je prvi sredi meseca marca započeti ruski poskus prebiti našo fronto ponesrečil s težkimi izgubami. Tudi najnovejši silni sunek Rusov ni mogel prebiti naše fronte in šele v zadnjih dneh je naš protinapad vzhodno od doline reke Laborce ne

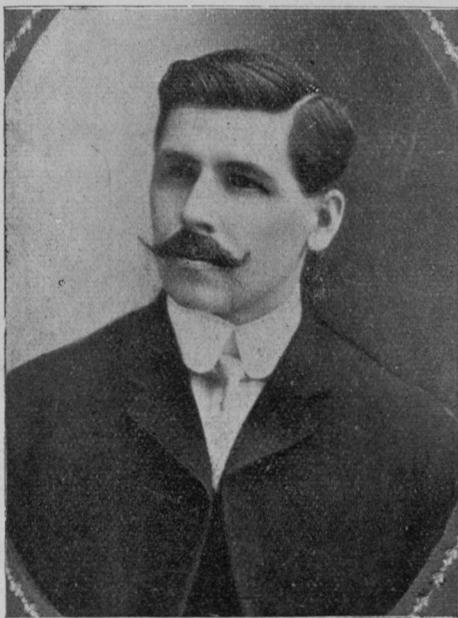

† Ludvik Šrol, iz Male Nedelje na Štajerskem, padel na severnem bojišču.

Alojzij Štravs in † Jožef Jezeršek, oba iz Stare Oselice pri Škofjiloki, (levi) Alojzij Štravs se pogreša že od 4. oktobra 1914, (desni) Jožef Jezeršek je padel na severnem bojišču.

samo ustavil sovražni naval, marveč je tudi donesel zavezniškemu orožju pomemben uspeh, čegar obseg se izraža v velikem številu vjetnikov, vpljenih topov, strojnih pušk in številnega vojnega materiala. Z Ruskega Poljskega poročajo: Ruski napadi vzhodno in južno od Kalvarije, kakor tudi vzhodno

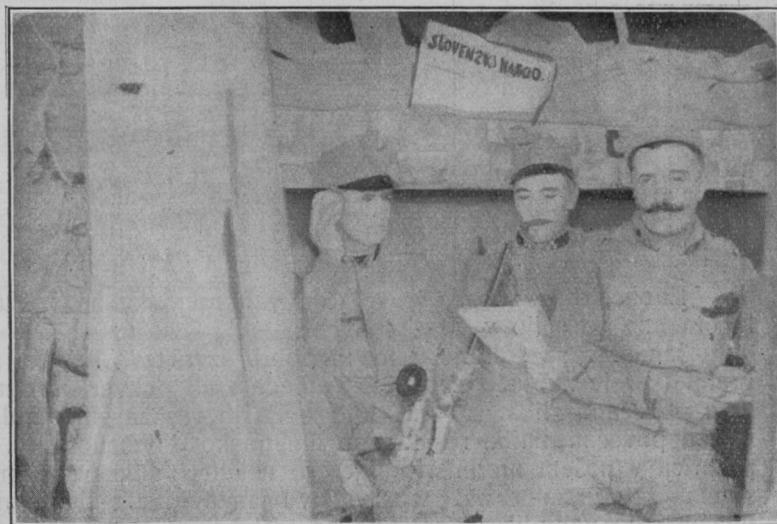
† Jože Brcar, iz vasi Kamnje, občine Št. Rupert, umrl vsled bolezni v bolnici v Sarajevu.

od Augustowa so bili brezuspešni. Pri navalu na ruskih tleh pri Andrzejewu, 30 km južno od Memla, je uničila nemška konjenica ruski bataljon. Neki drugi ruski bataljon, ki je prišel na pomoč, so Nemci odbili. — Pristave pri Drie Grachtenu, ki so jih zasedli in ki jih je sovražnik razstrelil z ognjem

najtežje artiljerije in min, so Nemci zopet zapustili. V Argonih se je razbil sovražni napad v ognju nemških lovcev. Severno-vzhodno od Verduna je došel francoski naval samo do nemških predpoticij. Vzhodno in jugovzhodno od Verduna se je ponesrečila cela vrsta napadov z izredno težkimi izgubami. Na višini Combres so Nemci uničili dva francoska bataljona. Pri Aillyju so nemške čete izvršile protinapad ter potisnile sovražnika v njegove stare pozicije. Tudi pri Apremontu ni imel sovražnik uspeha, takisto so se popolnoma ponesrečili drugi francoski napadi pri Flireyju. Na vzhodnem robu gozda Le Pretre je eden izmed nemških bataljonov v bajonetnem boju odbil močne voje 13. francoskega polka. Na Hartmannsweilerkopfu se vrše boji v kljub močnemu snežnemu viharju. Francoske naskoke med Mazo in Mozelo so Nemci odbili. V Belgiji so se začeli zopet boji. — Iz Srema poročajo: Na južnem bojišču smo odgovorili na ponovno srbsko obstreljevanje odprtega mesta Oršove dne 6. aprila s kratkim bombardiranjem Belgrada. — Srbsko-bolgarski obmejni konflikti. Iz Niša poročajo: Dne 2. t. m. ponoči so napadli bolgarski četaši v vojaških uniformah iznenada srbsko kulo pri Valandovu. Srbske obmejne straže so se morale umakniti proti kolodvoru v Strumici. Ob 5. zjutraj so zasedli Bolgari vse višine na levem vardarskem bregu. Boji se nadaljujejo. Število mrtvih in ranjenih je na obeh straneh znatno. Ranjenci pripovedujejo, da vodijo četaše bolgarski častniki in da je četašev nekaj več kakor za en polk. Mnogi so mnenja, da napada sploh niso izvršili četaši, temveč regularni bolgarski vojaki. V bližini se nahajajoči obmejni vojni srbski oddelki so prispeli na pomoč. Vesti o bolgarsko-srbskih bojih so napravile v Parizu največji vtisk. Listi cenijo število bolgarskih četašev na 2000. V prvih bojih so imeli Srbi 60, Bolgari pa 80 mrtvih. Brzjavne zveze so zopet vzpostavljene. Čez Malto so dospele vesti, da so četaši vojaško organizirani in

Pipčarski klub ob prostem času ob črnogorski meji.

Računski podčastniki (X) iz Trbovelj v poljski pisarni ob črnogorski meji.

Sibirska plemena: 1.) Ostjak, 2.) Tunguz, 3.) Burjat, 4.) Jakut, 5.) Čukča, 6.) Giljak. (Glej članek na str. 5.)

da jim poveljujejo bolgarski častniki. Govori se, da je zbranih na srbskih mejah 20.000 četašev. Vesti iz Sofije označujejo te navedbe za netočne. — Spor med Japonsko in Kitajsko se menda poravnava. Najnevarnejša točka v japonsko-kitajskih pogajanjih je, kakor se domneva, srečno premagana. Kot dokaz za ugodni razvoj položaja, je navesti dejstvo, da se je neki japonski transportni parnik, ki je bil že na potu na Kitajsko, zopet vrnil in je čete zopet izkrcale. Iz Pekinga poročajo: Konferenca o mandžurskem vprašanju je potekla brez težkoč. Upati je, da bo Japonska svoje stališče v skladu s principom enakopravnosti drugih velesil spremenila. Kitajska vlada je naročila vsem uradom, da se izogibajo vsemu, kar bi moglo biti Japonski povod za očiten spor. — Iz Dardanel ni novih važnejših vesti. Na morju se je potopilo zopet nekaj bojnih ladij, parnikov in podmorskih čolnov. Izgube imajo Angleži in Francozi, nekaj tudi Turki in Nemci.

Skupina ranjencev v Nagyszebenu na Ogrskem; med njimi je mnogo Slovencev (X A. Setnikar iz Šiške.)

NAJLEPŠI SPOMIN

na ljube starše, ljubljene otroka, dragega prijatelja ali ljubeznivo prijateljico je njih po fotografiji povečana lepa umetniško izvršena slika. Ta slika je najlepše in najprimernejše darilo za god in druge prilike.

Najčastnejši spomin na naše ljube, drage, ki so na bojnem polju ali ki so že padli na polju slave za domovino, je njih po fotografiji povečana slika.

Ker umetniško dovršena, po fotografiji povečana slika ni le kras vsake kmetske sobe in vsakega gospodskega salona, temveč je dokaz tudi spoštovanja in ljubezni do taistega, ki ga slika predstavlja, bi naj imela vsaka rodbina take slike svojih dragih. Še dolgo, ko jih bo že krila črna zemlja, bo slika trajan spomin na nje.

Cene v kronah.

velikost slike v cm	Doprna slika	Dokolenska slika ali pokrajina	Dvojna doprsna slika ali slika jezdeca	Dvojna dokolenska slika ali dve figuri	Skupina 3 doprsnih slik	Večje skupine
13 : 18	9—	10—	11—	11—	12—	14—
18 : 24	10—	11—	15—	15—	16—	18—
26 : 32	11—	13—	18—	18—	20—	22—
30 : 40	13—	16—	20—	20—	22—	24—
42 : 53	15—	18—	22—	24—	26—	28—
50 : 60	18—	22—	24—	26—	28—	34—
55 : 68	24—	28—	30—	34—	35—	40—
64 : 100	—	50—	50—	55—	55—	65—
75 : 100	—	60—	60—	70—	75—	90—
80 : 120	—	80—	80—	100—	100—	120—
84 : 150	—	100—	100—	120—	110—	140—
100 : 150	—	120—	—	150—	—	170—
100 : 200	—	150—	—	170—	—	200—
100 : 250	—	200—	—	220—	—	300—

Eno četrtino zneska je vplačati v naprej kot aro, drugo ob izvršitvi. Izgotovimo naročilo v 10—14 dneh.

Jamčimo za solidno delo in dobro izvršitev. Ako bi se po kaki fotografiji (ker je mogoče zastarela, obledela ali pokvarjena) ne dala napraviti lepa povečana slika, se vrne fotografija in ves za sliko vplačani znesek. — Da so povečane slike res krasno umetniško dovršeno delo, se lahko vsakdo prepriča v našem uredništvu, kjer so nekatere slike vsakomur na ogled. In s tem, da prevzame naše upravnništvo jamstvo za solidno in dobro izvršitev, ima vsakdo najboljšo zagotovilo za realnost podjetja.

Vsa naročila je nasloviti na „Tedenske Slike“ v Ljubljani.

Slike padlih junakov in druge slike priobčimo **brezplačno** in jih po uporabi vrnemo nepoškodovane. S sliko pošljite, prosimo, tudi par vrstic podatkov, da lahko kaj napišemo o sliki.

JABOLČNIK

iz Tolstega vrha po 26 vinarjev liter razpošilja po povzetju A. OSET, p. Guštajn, Koroško. Sprejemajo se tudi sodi v polnitev na postajo Spodnji Dravograd. Zelo dobra zajamčena sadna pijača.

Obnovite naročnino takoj, sicer smo vam primorani ustaviti list!

Suhe češplje

od 5 kg naprej razpošilja A. OSET, Guštajn, Koroško.

Solnečne pege

kakor tudi vse poltne madeže, izpuščaj, rdečo, raskavo kožo, rdečico nosu, celo gube odstrani edino le „Dr. A. Rixova pasta pompadour“, v par dneh. Oblast jo je preiskala in dognala, da ni škodljiva. Mnogo profesorjev in zdravnikov jo najbolje priporoča. Če ne vpliva, denar nazaj. Pušica za poskušnjo 1 K, velika pušica 3 K. Kos. Dr. A. Rix-ov Laborat., Dunaj, IX., Berggasse 17/O. Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri Zlatem jelenu, parfim. A. Kanc in drog. Adrija.

Priporočamo sledeče knjige:

Dr. Velimir Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3-20 K.

Rado Murnik: „Lovski bajke in povesti“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Milan Pugelj: „Mimo ciljev“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Cvetko Golar: „Kmečke povesti“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec **I. N. Šoštarčič, Maribor**, Gospodska ulica št. 5, da bode kljub temu, da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1.—, 1'20, 1'50. Ker se veliko razproda, je dobiti tudi velika množina lepih ostankev ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštine prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 455

Lepi uhani so najprimernejše darilo ženskam. Krasne uhane zlate i. dr. ima v zalogi **H. Suttner** v Ljubljani št. 5. Nizke cene! Postrežba točna in solidna! Oglejte si zalogo ali pa pišite po cenik, ki ga dobite zastonj in poštine prosto!

Darujte za „Rdeči križ“!

Čuvajte se peg!

Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh »Vladičca balsamin«. Steklenica K 2'50. Rationell bals. milo K 1'20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini z jamčeno neškodljivi »Sattym«. Stekl. K 2'50.

Bujno polnost krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-A mille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček »Vladičca«. K 2'—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčen. Lonček 4K, manjši 2K. Prodaja in pošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

20-25 K tedensko

tudi stalno kot postranski zaslužek lahko zasluzi vsakdo brez kapitala in brez rizika poleg svojega vsakdanjega opravila. Pojasnila daje brezplačno Hynek Althamer, Dvur Kralové, n./L. števil. 567.

Odlikovan na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi

pri **Gabrijelu Eržen**, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Cene zmerne.

Za pristnost se jamči.

SUKNO PERILO OBLEKE ČEVLJE OSTANKE

in razno blago pošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna
R. STERMECKI v CELJU, št. 341
Štajersko.

Zahtevajte zastonj cenik s slikami čez tisoče stvari. Pri naročilih iz Amerike, Nemčije in Balkana treba denar naprej poslati.

Prirodna vina

bela in rdeča K 44.— do K 68.—;
pristna 50% slivovka in tropinovec
K 150.—; pristen vinski jesih K 28.—
za 100 litrov prodaja **J. Kravagna**,
Ptuj, Štajersko.

A. & E. Skaberné,
Ljubljana, Mestni trg 10
Special. trgovina za pletenine in trikotažo.

Velika zaloga različnega

perila za vojake

iz čiste volne in velblodje dla-
ke in sicer: snežne kučme, svi-
terji, telovniki, triko-jopice in
srajce, spodnje hlače, nogavice,
sliperji, dokolenice, rokavice,
različni ščitniki za vrat, prsa,
kolena itd. Odeje iz velblodje
dlake. Spalne vreče. Tetra perilo.

Modistka

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg 21

pi iporoča cenj. damam svojo zelo povečano za-
logo damskih slamnikov in otroških čepic.
Popravlja najfineje in najceneje.

Razumno natakario

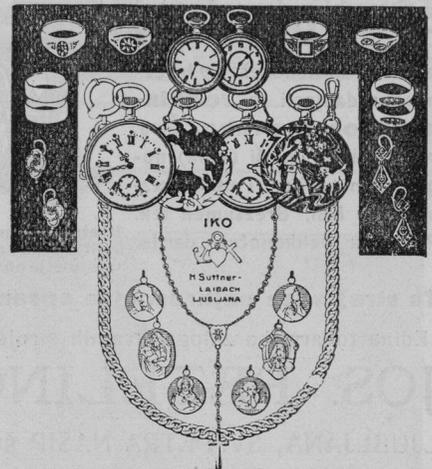
ki zna slovenski in nemški, sprejme
IVAN GRIVEC, kantiner, sodafabrik, Lukovac pri Dl. Tuzli. — Bosna.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja **Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.**

Najcenejša ura ni navidez cena bazarska ura, ki se hitro pokvari in imate z njo vedno stroške za popravila, marveč trajno dobro idoča, zanesljiva švicarska ura, ki zaleže tri slabe bazarske ure. Svetovno znano je, da dobavlja trgovina z urami firma **H. Suttner v Ljubljani** št. 5, le najtočneje idoče, trpežne švicarske ure po originalnih tovarniških cenah.

Krasen cenik s tisoč podobami zastonj in poštine prosto.

Štev.	Patent Roskopf ura, idoča 36 ur	K 4-10
698	Niklasta cil. rem. ura	5-50
719	Srebrna remontoarna ura	7-80
721	Srebrna remont. ura, 6 rubinov	11-50
723	Srebr. cil. rem. ura, 6 rub. močne pokr.	11-70
727	Srebrna rem. ura, 6 rubinov, grav. kolesje, močne pokrove	12-—
748	Srebrna rem. ura, dvojen plašč	13-50
38	Amer. duble zlata verižica mod. fazona	5-60
	Niklasta verižica	1-—
556	Dolga srebrna ženska verižica, 150 cm dolga, masivna	5-—

Razpošilja po povzetju ali proti naprej vpslanem znesku. Če kaj ne ugaja, se vrne denar.

H. SUTTNER
le v Ljubljani št. 5.

Ta tvrdka nima nobene podružnice.

Lastna tovarna ur v Švici. Znamka „IKO“ slovi po celem svetu.

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

Svetov. eksp. trgov. z boljšimi urami.

IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 17.

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v ve-
-zenju. -
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ | 0 |
4 | 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

CRESCIT FORTIS

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARJ · DR. FR. DERGANČ

GRITZNER

šivalni stroj

najboljši in nedosežen v trpežnosti sedanosti za **rodbinško in obrtno rabo**. Šiva, veze (štika), maši (krpa) nogavice in perilo. Poduk brezplačen v hiši. Brezšumen tek. Primerna velikonočna darila.

10letna garancija!
3 milijone že v rabi.
1/2 stoletja obstoj.

Ta stroj veze najkrasnejše opreme.

Edina tovarniška zaloga šivalnih strojev

JOS. PETELINC

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP št. 7
za vodo, blizu frančiškanskega mostu
levo 3. hiša.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJBOLJŠA SEDANOSTI

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE:
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA · ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

(5)

Za vojake!

Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepremočljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine.

Za gospode!

Klobuke, perilo, kravate i. t. d. Zadnje novosti pravkar došle.

Modna in športna trgovina za gospode in dečke

J. KETTE

LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

Mazilo za lase
varstv. znamka Netopir
papravi g. Ana Križaj v Spod. Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepší lasje. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

PRIPOROČA SE
UMETNA KNJIGOVESNICA
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

MORANA

je najbolje darilo trpečemu vojaku. Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. Skrinjar, Trst
Via Castaldi 4. I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljem naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

V sedanjem času najzdravilnejša in najcenejša pijača je: Novi Silva vrelec pošta Guštanj, Koroško. Razpošilja se po povzeju.

POZOR!

Nova „**SILVA**“ slatina močno mozira in ostane čista in dobra! Zahtevajte jo povsod! 417

Cena: 25 3/8 l steklenic 5 K, 25 1 1/2 l steklenic 9 K, 50 1/2 l steklenic 11 K s steklenicami in zabojem vred, ki se nazaj vzameje v račun.

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

451 REZERVNI FONDI K 65,000,000.—
Izplačane dohodnine in kapitalije K 129,965,304.25.
Dividend se je doslej izplačalo nad K 3,000,000.—
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsežkozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljše sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLONU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

DRAGOTIN HRIBAR

405 TISKARNA IN KNJIGOVESNICA
LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 9.

Izvršuje vsakoršna v njeno stroko spadajoča naročila ukusno in po najzmernejših cenah; nadalje priporoča svojo zalogo vseh s 1. avgustom 1914 pri sodiških vpeljanih obrazcev za civilno-pravno postopanje v slov. in nemškem jeziku, kakor tudi vse obrazce za obč. urade, cestne odbore, gg. odvetnike, c. kr. notarje itd.

Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2.50, 1/2 leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3.50, 1/2 leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo, celo leto fr. 16.80. Za Ameriko letno 3.25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Dragotin Mohar.**

Tiskal Dragotin Hribar v Ljubljani.